

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/310/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614202318
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8614202318.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o., so sídlom K Červenému dvoru 3269/25A, Praha 3, Česká republika, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava proti žalovanej S. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom U. XX/X, N., zastúpenej JUDr. Martinou Fabiánovou, advokátkou, so sídlom vo Vranove nad Topľou, Nám. slobody 6, o zaplatenie 1.144,57 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 22.6.2015 č. k. 2C/84/2014-39 jednohlasne takto

rozhodol:

Pripúšťa späťvzatie žaloby o zaplatenie zmenkového úroku 0,19 % denne, v tejto časti rozsudok zrušuje a konanie zastavuje.

V prevyšujúcej časti rozsudok potvrdzuje.

Žalovanej sa priznáva náhrada trov konania vo výške 423,01 eur a žalobca je povinný ju zaplatiť JUDr. Martine Fabiánovej, advokátke, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 283,41 eur na účet jej právnej zástupkyne do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol, že predmetom konania je spor zo zmenky, a preto skúmal, či zmenka spĺňa náležitosti v zmysle zákon č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch. Zistil, že spĺňa formálne náležitosti platnej zmenky, napriek tomu však podrobil túto zmenku, ako aj dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyplývajúcej zo všeobecných úverových podmienok remitenta. Zdôraznil, že pri uzatváraní príslušnej úverovej zmluvy a v súvislosti s ňou aj vystavenie zmenky, ide o spotrebiteľský právny vzťah, preto je potrebné aplikovať aj normy na ochranu práv spotrebiteľov. Uviedol, že úverovú zmluvu, na zabezpečenie ktorej bola vystavená zmenka je potrebné posúdiť podľa zákona 258/2001 Zb. v čase účinnom v dobe uzavretia zmluvy, v danom prípade od 1.1.2010 do 10.6.2010. Uviedol, že spotrebiteľovi sa musí poskytnúť ochrana pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami aj v prípade, ak sa uplatňuje právo zo zmenky. Stále je potrebné aplikovať čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS a chrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Dohodu o vyplňovacom práve zmenky súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na § 53 ods. 1 OZ. Zdôraznil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá obligatórne náležitosti, ktoré sú uvedené v § 4 ods. 2 písm. g/, h/, i/, j/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Dohoda o vyplňovacom práve bola uvedená vo všeobecných úverových podmienkach, teda formulári, ktorý spracoval právny predchodca žalobcu a žalovaná nemala možnosť ich ovplyvniť. Táto podmienka nebola individuálne dojednaná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa práve pre nezohľadnenie

práv spotrebiteľa a umožnenie vymáhať plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom, či už pre neplatnosť dohody o zmenkovom úroku alebo pre dôsledok chýbajúcich obligatórnych náležitostí zmluvy. Uvedená zmluvná podmienka je neplatná s poukazom na § 53 ods. 5 OZ. Ak je neplatná dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky, neplatná je aj samotná zmenka. Zmenku podľa súdu prvého stupňa možno považovať za neplatnú aj pre obchádzanie zákona, keď vystavením zmenky sa právny predchodca žalobcu snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácii Zákona o spotrebiteľských úveroch, dôsledkom čoho je, že žalovaná by veriteľovi mala vrátiť len sumu poskytnutého úveru pre nedodržanie obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere. Takýto postup žalobcu nemôže požívať právnu ochranu a keďže žalobca si uplatnil právo výslovne zo zmenky a tú súd považoval za neplatnú, jeho žalobu zamietol. K vystaveniu zmenky tiež došlo navyše aj v rozpore so zákonom, konkrétne § 4 ods. 6 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Výrok o trovách konania účastníkov súd prvého stupňa odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, aby jeho návrhu bolo v celom rozsahu vyhovené. V dôvodoch odvolania uvádza, že v prejednávanej veci došlo zo strany súdu jeho konaním aj napadnutým rozhodnutím k porušeniu práva EÚ, konkrétne k porušeniu čl. 4, 5 a 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007. Žalovaný nedoručil súdu žiadnu žalobnú odpoveď v súlade s čl. 5 ods. 3 alebo 6 Nariadenia. Súd preto bol povinný postupovať podľa čl. 7 ods. 3 tohto nariadenia. Žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku a keďže táto zmenka spĺňa náležitosti predpokladané zákonom, dokázal jasne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Potreba vykonať ďalšie dôkazy musí vyplývať zo samotného ďalšieho dokazovania doterajších prednesov účastníkov a vykonaných dôkazov. V danej veci mohol súd a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Z prednesov sporových strán počas písomnej fázy konania a vykonaného dokazovania nevyplývala potreba vykonať ďalšie navrhnuté dôkazy. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej nariadením. Súd tak dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, nesprávnej interpretácii príslušných právnych predpisov a práva EÚ. Súd prvého stupňa ignoroval § 17 zmenkového zákona. Je síce prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovaného predovšetkým žalovaný v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je prípustné, aby túto úlohu a iniciatívu na seba prevzal súd a suploval aktivitu žalovaného. Súd vyhodnotil zmenku ako neplatný právny úkon. Tento záver súdu však vychádza len z kauzálnych námietok, ktoré nikto v konaní nevzniesol ani ich nikto z účastníkov nepreukazoval. Kauzálne námietky sú po indosovaní v zásade neprípustné. Súd vyhodnotil uplatnený nárok zo zmenky ako zjavne neopodstatnený a pohľadávku za neprípustnú. Tento záver však vychádza len z kauzálnych námietok, ktoré nikto nevzniesol. Nárok sa v zmysle Nariadenia považuje za neprípustný, ak nie je v podmienkach Slovenskej republiky vymáhatelný súdnou cestou. V danom prípade boli splnené všetky podmienky konania v zmysle O.s.p. a nárok je vymáhatelný súdnou cestou. Predikcia súdu je zásadne mylná. V tejto súvislosti poukázal žalobca na viaceré rozhodnutia súdov SR súvisiace s touto problematikou a v zmysle uvedeného navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná, ktorá navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnila trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci, a to porada s klientom a vyjadrenie sa k odvolaniu. Poukázala na to, že zmenka, ktorú žalobca pripojil k návrhu bola vystavená ako zabezpečovací prostriedok z poskytnutého úveru, ktorý má povahu spotrebiteľského úveru. Pôvodne bola zmenka vystavená spoločnosťou K., s.r.o., ktorá ju následne indosovala na žalobcu ako zahraničnú právnickú osobu. Základný právny vzťah medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovanou má teda spotrebiteľskú povahu, čo súd prvého stupňa správne posúdil. Dobromyseľnosť nadobúdateľa treba posúdiť s prihliadnutím na všetky okolnosti, či v čase nadobúdania zmenky vedel o tom, že medzi indosantom a dlžníkom existuje určitá dohoda, resp. že zmenka kryje určitý kauzálny vzťah. Ak vedel, treba posúdiť otázku, či sa mohol spoliehať na to, že takýto vzťah je platný a že dlžník z tohto vzťahu nemohol uplatňovať žiadne námietky. Zmenky indosované na žalobcu majú priamy odkaz na úverové zmluvy osobné prepojenie cez rovnakého zástupcu a žalobcovi by postačilo vynaložiť minimálne úsilie, aby zistil spotrebiteľskú povahu úverovej zmluvy a jej zabezpečenia. Má za to, že nič nebráni súdu a judikatúra Súdneho dvora EÚ to naopak vyžaduje, aby ex offio skúmal, či základom zmenky je spotrebiteľská zmluva, a či táto zmluva neobsahuje neprijateľné

zmluvné podmienky. Poukázala tiež na spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia NS SR a obchodnoprávneho kolégia NS SR zo dňa 20.10.2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. V celom rozsahu sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvého stupňa aj s jeho odôvodnením, má za to, že súd úplne zistil skutkový stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

V štádiu odvolacieho konania žalobca písomným podaním z 21.12.2015 vzal späť sčasti žalobný návrh. Žalobca vzal späť návrh na začatie konania, a to v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne, čím si žalobca uplatňuje v tomto konaní len zmenkový úrok vo výške 0,06% denne.

Žalovaná vyjadrila súhlas s čiastočným späťvzatím návrhu žalobcu.

Vzhľadom na takto realizovaný dispozičný úkon zo strany žalobcu odvolací súd podľa § 208 O.s.p. rozhodol o pripustení späťvzatia časti návrhu na začatie konania o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne, v tejto časti zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a konanie zastavil.

Pokiaľ ide o vec samú, nie je možné stotožniť sa s argumentáciou spochybňujúcou postup súdu pri vykonávaní dôkazov. V prejednávanom spore predmetom konania je nárok vyplývajúci zo zmenky indosovanej na žalobcu sídliaceho v Českej republike, ktorý následne svoje práva vyplývajúce zo zmenky uplatňuje pred súdom Slovenskej republiky v rámci európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu upraveného Nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007 z 11.7.2007. Článok 4 Nariadenia upravuje zjednodušený a v zásade písomný spôsob vedenia konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu s cieľom zjednodušenia prístupu k spravodlivosti. Žalobca začne konanie vyplnením príslušného tlačiva a jeho zaslaním na súd. Pokiaľ by súd nemal na základe vyplneného tlačiva k dispozícii všetky potrebné dôkazy pre rozhodnutie vo veci, môže žalobcu vyzvať k doplneniu tlačiva a na iné úkony tiež použitím príslušného tlačiva. Znenie Čl. 4 Nariadenia môže vzbudiť dojem, že súd nemá k dispozícii iné dôkazné prostriedky ako príslušné tlačivá a v zásade nemá možnosť oboznámiť sa s inými písomnými dôkazmi, napr. so spotrebiteľskou zmluvou. Takýto výklad je ale nesprávny. Cieľom Nariadenia č. 861/2007 totiž nie je obmedziť sudcov pri zadovážení si dôkazov potrebných pre rozhodnutie vo veci, ale umožniť im využívanie technických a iných prostriedkov v záujme toho, aby dokazovanie prebehlo čo najjednoduchším a najmenej zaťažujúcim spôsobom. Z Čl. 8 a 9 uvedeného nariadenia jednoznačne vyplýva, že aj v konaniach s malou hodnotou sporu je zachovaná možnosť sudcu vykonávať potrebné dokazovanie a nariadiť ústne pojednávanie pokiaľ to považuje za potrebné. Zjednodušená forma konania podľa tohto nariadenia je preto plne zlučiteľná s judikatúrou Súdneho dvora, ktorá prikazuje sudcom ex offio prihliadať na nekalosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi za predpokladu ak nie je ustanovené inak procesným právom členského štátu v ktorom sa konanie vedie, čo priamo vyplýva v Čl. 19 Nariadenia č. 861/2007.

Občiansky súdny poriadok ako základný procesný predpis platný na území Slovenska v ustanovení § 120 upravuje dôkaznú povinnosť. Ustanovenie § 120 ods. 1 O.s.p. umožňuje súdu výnimočne vykonať aj iné dôkazy ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. V danom prípade žalobcom predložená zmenka má svoj základ v dohode o vyplňovacom práve zmenky obsiahnutej vo všeobecných úverových podmienkach právneho predchodcu žalobcu. Za takejto situácie súd prvého stupňa musel z úradnej povinnosti skúmať, či medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným došlo k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo nie.

V zmluve o úvere zo dňa 17.3.2010 okrem údajov potrebných na identifikáciu žalovanej (meno a priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, rodné číslo a číslo občianskeho preukazu), iné údaje uvedené nie sú. Z iných konaní je známe, že právny predchodca žalobcu subjekty podnikajúce, resp. vykonávajúce činnosť na základe iného ako živnostenského oprávnenia špecifikuje v zmluvách o úvere aj ich obchodným menom a prideleným identifikačným číslom. Preto záver o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o úvere má oporu vo vykonanom dokazovaní.

Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru v čase uzatvorenia zmluvy bola obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Z.z. Tento právny predpis v ustanovení § 2 písm. a/ definoval spotrebiteľský úver ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej

platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Veriteľom v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. bola fyzická alebo právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a spotrebiteľom podľa ustanovenia § 3 ods. 2 tohto právneho predpisu fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred prepravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností všeobecné úverové podmienky, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Právny predchodca žalobcu mal v predmete svojej činnosti poskytovať úverov a v priebehu odvolacieho konania nebolo preukázané, aby úver poskytol žalovanému za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. S prihliadnutím na možný výskyt zastierania skutočného účelu uzatvorenia zmluvy má v prípade pochybností dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ, resp. jeho právny nástupca. Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že nespotebiteľský charakter musí byť preukázaný bezpečne spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže v žiadnom prípade byť len všeobecný nič nehovoriaci údaj o poskytnutí úveru na výkon povolania, zamestnania, resp. podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis má výkon povolania, zamestnania, resp. podnikateľská činnosť s uzatvorením konkrétnej zmluvy a či dlžník pri uzatváraní zmluvy skutočne konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Správnym nie je ani tvrdenie, podľa ktorého pri rozhodovaní o uplatnenom nároku sa malo vychádzať jedine z predloženej zmenky predstavujúcej samostatný abstraktný záväzok neakcesorickej povahy. Smernica Rady č. 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru nezakazuje používanie zmienek v spotrebiteľských zmluvách, ale zo znenia Čl. 10 jednoznačne vyplýva, že členské štáty môžu povoliť ich používanie v spotrebiteľských zmluvách iba vtedy, ak zároveň zabezpečia vhodnú ochranu spotrebiteľa v takýchto situáciách. Pojem vhodnej ochrany spotrebiteľa treba vykladať so zreteľom na Čl. 14 uvedenej smernice, ktorá zakazuje znížiť štandard ochrany spotrebiteľa. Vhodnú ochranu spotrebiteľa je preto potrebné chápať ako celkový právny rámec ochrany spotrebiteľa vyplývajúci z predpisov práva únie a judikatúry Súdneho dvora zahŕňajúci aj povinnosť vnútroštátnych súdov ex offio skúmať nekalosť zmluvných podmienok. Hlavným rizikovým prvkom z pohľadu ochrany spotrebiteľa je abstraktný charakter zmenky, ktorý nepripúšťa, aby súd pri uplatňovaní zmenky prihliadal na kauzu pôvodného právneho vzťahu, t.j. aby hodnotil pôvodnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere a skúmal, či táto obsahuje nekalé zmluvné podmienky. Spotrebiteľ takisto nemá oprávnenie robiť voči majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k predošlému majiteľovi, t.j. veriteľovi ktorý poskytol pôvodný spotrebiteľský úver. Rešpektovanie abstraktného charakteru zmenky je neprijateľné vo svetle judikatúry Súdneho dvora. Súdny dvor už totiž vyslovil všeobecnú zásadu, v zmysle ktorej špecifiká súdneho konania, ktoré prebieha v rámci vnútroštátneho práva medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom nemôžu predstavovať skutočnosť spôsobilú ovplyvniť právnu ochranu, ktorá podľa ustanovení Smernice Rady č. 93/13/EHS spotrebiteľovi musí byť poskytnutá, čo potvrdzuje aj Čl. 14 Smernice Rady č. 87/102/EHS. Ak totiž pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky vnútroštátny súd vôbec nemá možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a rozhodnúť o nekalosti niektorých zmluvných podmienok, ide o zníženie právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi a o porušenie zásady efektivity. V takomto právnom režime je totiž nemožné alebo minimálne neprimerane ťažké, aby sa spotrebiteľ domohol ochrany svojich práv, keďže v konaní o vymáhaní pohľadávky nie je možné skúmať nekalosť zmluvných podmienok. Spotrebiteľovi samozrejme aj v takejto situácii ostáva možnosť uspokojiť veriteľa (nadobúdateľa indosovanej zmenky) a následne ho žalovať o náhradu škody, ale v zmysle ustanovenia § 17 zákona č. 191/1950 Zb., by spotrebiteľ musel v takomto prípade dokázať, že nadobúdateľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Dokázať takúto skutočnosť samozrejme nie je nemožné, avšak dokazovanie tejto skutočnosti neprimerane sťažuje situáciu spotrebiteľa. Navyše je zřejmé, že takáto požiadavka nie je v súlade s právom únie, keďže ochrana spotrebiteľa v zásade nie je závislá od zavinenia veriteľa.

Abstraktný charakter zmenky bol spochybnený už v ustanovení § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvárania zmluvy o úvere. Podľa tohto ustanovenia v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať

od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške max. 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Vyššie uvedené ustanovenie teda výslovne zakazovalo splniť dlh zmenkou alebo šekom. Výnimku tvorila len zabezpečovacia zmenka zo zákonnými limitmi obmedzujúcimi výšku zmenkovej sumy. Právny predchodca žalobcu zákonný limit zmenkovej sumy nerešpektoval a zmenku napriek výslovnému zákazu prijal a následne ju previedol na žalobcu. Zmenka vystavená v rozpore s právnym predpisom predstavuje neplatný právny úkon podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ ide o dohodu o vyplňovacom práve zmenky, táto ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o dôsledkoch vystavenia zmenky pre spotrebiteľa. Z uzatvorenej dohody žiadne informácie o dôsledkoch vystavenia zmenky pre žalovaného nevyplývajú. Žalobca a ani jeho právny predchodca sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie neprijateľnej zmluvnej podmienky nemôžu zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedľuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalovaného. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov realite praktického života, a teda aj zdravému rozumu odporuje požiadavka na podrobné znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovať v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu.

Okrem toho vystavením zmenky v rozsahu nad zákonom povolený limit, vzhľadom na povahu tohto cenného papiera, si žalovaný bez akýchkoľvek pochybností zhoršil svoje zmluvné postavenie. Potreba vystavenia a odovzdania zmenky právnomu predchodcovi žalobcu pritom pre žalovaného priamo vyplývala zo všeobecných úverových podmienok. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Dojednanie o zmenke nezohľadňujúce právne predpisy na ochranu spotrebiteľa odporuje ustanoveniu § 54 ods. 1. 2 Občianskeho zákonníka, a preto je absolútne neplatné podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

Za tejto situácie odvolací súd rozsudok v prevyšujúcej časti ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

O trovách celého konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p.. Vzhľadom na výsledok celého konania má žalovaná nárok na náhradu vzniknutých trov, keď tieto trovy pozostávajú z odmeny právnej zástupkyne za poskytnutú právnu pomoc v štádiu prvostupňového konania, a to za dva úkony právnej pomoci po 61,41 eur (§ 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Zb.), 2 x režijný paušál po 8,39 eur (§ 16 ods. 3 citovanej vyhlášky), náhradu za stratu času za 8 polhodín a cestovné náhrady za cestu osobným autom Opel Zafira na trase Hencovce - Svidník a späť v sume 31,97 eur. Trovy prvostupňového konania u žalovanej tak dosahujú sumu 283,41 eur. Trovy odvolacieho konania u žalovanej v pozostávajú z odmeny právnej zástupkyne za dva úkony právnej pomoci, a to vyjadrenie k odvolaniu žalobcu písomným podaním z 18.11.2015 a vyjadrenie sa k čiastočnému späťvzatiu žaloby podaním z 8.2.2016. Za takto účelne poskytnuté dva úkony právnej pomoci patrí právnej zástupkyne žalovanej odmeny vo výške 122,82 eur (61,41 eur x 2), k tejto sume sa pripočítava aj tzv. režijný paušál 2 x 8,39 eur a výška trov odvolacieho konania tak dosahuje sumu 139,60 eur. Celková výška trov konania u žalovanej v nadväznosti na uvedené dosahuje sumu 423,01 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.